MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Tavaralla ostettu onni on pelkkä illuusio, sillä ihmisen perustarpeet eivät ole materiassa. **JUHO KUORIKOSKI POHJALAISESSA**

Hallitus kutsui opposition apuun

Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) hallituksen taival ei ole ollut lähelläkään fantastista ja hallituksen talouspoliittiselta ohjelmalta on pudonnut pohja pois aikoja sitten.

Hallitus on joutunut tinkimään jo lähes kaikista talouspoliittista tavoitteistaan. Työllisyysaste ei nouse, vaan laskee. Talouskasvua ei ole nimeksikään, eivätkä valtiontalouden sopeuttamistoimet pure toivotulla tavalla. Verot nousevat ja velka kasvaa.

Näyttää siltä, että hallitus joutuu luopumaan tärkeimmästä talouspoliittisesta tavoitteestaan eli velkasuhteen kääntämisestä laskuun hallituskauden aikana.

Katainen ja valtiovarainministeri Jutta Urpilainen (sd.) olivat vielä hetki sitten samaa mieltä, että maaliskuun budjettiriihessä pitää jatkaa valtiontalouden sopeuttamista noin kolmella miljardilla eurolla.

Tammikuun lopulla Urpilainen oli tullut toisiin aatoksiin. Hänen mielestään hallitusohjelmassa sovitusta velkasuhteen kääntämisestä vaalikauden aikana laskuun voidaan luopua. Urpilainen haluaa kuitenkin pitää kiinni siitä, että mahdolliset sopeuttamistoimet tehdään tasan veroja kiristämällä ja menoja leikkaamalla.

Pääministeri Katainen pohdiskeli kokoomuksen puoluevaltuustossa viime viikolla, että säästöpäätösten tekeminen on olennaista, mutta ajoitus on eri asia. Kataisen mukaan yhteensä kolmen miljardin euron leikkaukset ja veronkorotukset kerralla tehtynä pudottaisivat Suomen talouskasvun ensi vuonna nollaan. Aikataulun mahdollisen jouston lisäksi Kataisen olisi valmis tinkimään 50/50-periaatteesta.

Ministereiden pohdintoja ei katsota oppositiossa hyvällä. Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtajan Kimmo Tiilikaisen mielestä on kieroa ajaa läpi päätökset, jotka tulevat kansalaisten eteen vasta vaalien jälkeen. Hänen mielestään hallituksen päätösten pitäisi olla valmiina vaaleihin mennessä, jotta äänestäjät pääsisivät arvioimaan hallituksen toimia vaaleissa. (HS 13.2.)

Valtiosihteeri Martti Hetemäen johtama työryhmä esitteli eilen ehdotuksensa talouspolitiikan suunnasta. Keskeisten ministereiden pohdintojen perusteella ei ole yllätys, että työryhmä esittää suunniteltujen menoleikkausten ja veronkorotusten jaksottamista kolmelle seuraavalle vuodelle talouskasvun turvaamiseksi.

Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) neuvottelukutsu sai nuivan vastaanoton oppositiolta.

Työryhmän esitys tarkoittaa, että nykyisen hallituksen tekemät sopeuttamispäätökset jäisivät tulevan hallituksen toteutettavaksi. Pääministeri Katainen haluaakin sitoa opposition hallituksen sopeuttamispäätösten takuumiehiksi.

Katainen kutsui eilen oppositiopuolueiden puheenjohtajat keskustelemaan valtiontalouden sopeuttamistoimista.

Kataisen keskustelukutsu on poikkeuksellinen. Hallitus on tähän saakka suhtautunut torjuvasti opposition mukaan ottamiseen esimerkiksi kunta- ja sote-uudistuksiin. Nyt hallitus pyytää oppositiolta apua veronkorotusten ja leikkausten tekemisessä.

Opposition sitouttamista tärkeämpää on, että hallituspuolueiden kesken ja niiden sisällä on yksimielisyys tavoitteista ja keinoista.

Kaksilla rattailla ei voi ajaa. Esimerkiksi kokoomuksen kansanedustaja Sampsa Kataja esitti, että metsien kiinteistöverotusta pitäisi selvittää. Puolueen varapuheenjohtaja Janne Sankelo sanoutui irti esityksestä.

Europarlamentaarikko Petri Sarvamaa (kok.) esitti jopa, että hallitus on hajotettava, mikäli säästöpäätöksiä ei synny.

Suurin paine hallitusta kohtaan tuleekin tällä hetkellä hallituspuolueiden omista riveistä.

> **Verot nousevat ja velka kasvaa.**

Kalastuslaki uudistuu

Kalastuslain kokonaisuudistus on tunteita herättävä asia. Ministeri Jari Koskinen (kok.) totesi kalastustalousaluepäivillä, että lakiesityksestä annettujen lausuntojen määrä oli kaikkien aikojen ennätys, peräti 208 kappaletta.

Ennätyssuuri lausuntomäärä kertoo siitä, että kalastuslaki koskettaa koko kansaa.

Uudessa kalastuslaissa on tarkoitus selventää kalastusta koskevia käytäntöjä. Tärkeä jako on kalastuksen jakaminen kaupalliseen ja vapaa-ajan kalastukseen. Jako on jo ehtinyt herättää keskustelua, sillä ahtaan tulkinnan mukaan tämä voisi merkitä kotitarvekalastuksen unohtamista säädösvalmistelussa.

Ministeriön edustaja kalastusneuvos Eija Kirjavainen kielsi, että kotitarvekalastus olisi tarkoitus unohtaa. Varsinkin Pohjois-Suomessa kotitarvekalastuksella on suuri merkitys perheiden toimeentulon kannalta. Tuore villi kala on enemmän kuin tärkeä osa päivittäistä ruokalistaa. Lakiesitystä onkin selvennettävä, jotta tärkeä kotitarvekalastus ei vaikeutuisi.

Vesialueiden omistajille lienee helpottava tieto se, että jatkossakin omistaja päättää kalastuksesta. Tämä tarkoittaa sitä, että alueiden omistajilla säilyy määräysvalta kalastuslupiin ja maksuihin.

Suomen kalastuspolitiikka tarvitsee uudistusta. Suomen kalastustase on tällä hetkellä yli 300 miljoonaa euroa miinuksella. Yleisin kala suomalaisessa ruokapöydässä on norjalainen kassilohi.

On sulaa järjettömyyttä, jos jätämme käyttämättä kalastuksen tarjoamat mahdollisuudet ruuan tuotannossa. Sopu sijaa antaa. Suomen vesille mahtuvat hyvin kaikenlaiset kalastajat.

VIERASYLIÖ

Mikä on Vesipallon tulevaisuus?

Musta joulu koettiin suuressa osassa eteläistä ja keskistä Suomea. Kuuluuko se normaaliin säiden vaihteluun, vai onko se vain merkki ilmaston lämpenemisestä?

Ilmasto on lämmennyt jo pitkään ja yhä enenevästi sen nähdään ilmenevän mustina jouluina, mutta myös lumimyrskyinä ja helteinä oudoilla alueilla, hurrikaaneina, tulvina ja tsunameina.

Kun syyllisen on aina löydyttävä, siksi on nyt päätynyt hiilidioksidin määrän lisääntyminen ilmakehässä, ja nimenomaan ihmisen teollisen toimintavirheen takia. Virhe on polttaa maasta kaivettua ja porattua kivihiiltä ja öljyä talouden pyörien pyörittämiseen.

On ymmärrettävää, miksi Tellus-planeetta suomennettiin Maapalloksi (latinankielessä ”tellus” merkitsee kuivaa maata). Silloin kun ihmisen suku alkoi nimetä ympäristöään, he olivat jo kuivalla maalla. Jos planeettaamme olisi joku avoimin aistein tarkastellut sen ulkopuolelta, se olisikin nimetty Vesipalloksi.

Telluksemme on 71-prosenttisesti veden peittämä. Jos maan korkeuden vaihtelut poistettaisiin, merten vesi peittäisi koko pallon pinnan 2 500 metrin kerroksella. Ulkopuolinen tarkkailija pitäisi myös Aurinkokuntamme ulkopuolisiin planeettoihin verrattuna ihmeenä paitsi tätä vettä vetenä, myös kaasukehämme vapaata happea ja miltei olematonta hiilidioksidin määrää.

Johtaako planeetallemme annettu nimi meitä harhaan myös etsiessämme syytä ilmaston lämpenemiselle?

Mitä merenpohjasta nyt tiedetään?

Ihmiskunta on aikojen myötä saanut havaintoja avaruudesta, ilmakehästä ja Telluksen kuivasta kamarasta. Ilman lämpötiloja ja vesien pintalämpötiloja ja muita ominaisuuksia taltioidaan pallonlaajuisten mittausverkostojen avulla reaaliajassa.

Mutta meren uumeniin, ja varsinkaan merenpohjaan on ollut ihan näihin päiviin asti miltei mahdotonta millään keinoin kurkistaa. Vain kolme ihmistä on pistäytynyt syvällä meren pohjassa (Jacques Piccard ja Don Walsh 1960 ja James Cameron 2012 Mariaanien haudassa yli 10 kilometrin syvyydessä). Paljon he eivät siellä nähneet eivätkä tarkkoja mittaustuloksia tuoneet, vaan tulipa käytyä.

Tuulia on haisteltu ja ilmoja pidetty ihmiskunnan elon aikoina. Taivasta on tiirailtu, sen ilmiöistä kerrottu ja niitä selitetty iltanuotioilla, kirjattu kiviin ja papyruksiin, raamattuihin ja tieteellisiin julkaisuihin. Maan mantua on tallottu, tutkittu ja kaivettu perinpohjin. Mutta mitä merenpohjista on tiedetty?

Aivan äsken, 24.11.2013 Nature Geoscience -lehdessä julkaistiin artikkeli, jonka mukaan Itä-Siperian Arktisen merenpohjan yli kahden miljoonan neliökilometrin suuruiselta alueelta vapautuu ilmakehään vähintään 17 miljoonaa tonnia metaania vuodessa.

Tämä alue on yli kolme kertaa Siperian turvesoiden kokoinen. Niitä on pidetty pohjoisen pallonpuoliskon suurimpana metaanilähteenä, päästöt ovat 8 miljoonaa tonnia metaania vuodessa.

Metaani on 30 kertaa hiilidioksidia voimakkaampi kasvihuonekaasu, hiilidioksidiin verrattuna sillä on siis 30-kertainen vaikutus ilmaston lämpenemiseen.

Maalla metaani vapautuu ikiroudan sulaessa. Merenpohjassa huokoinen jää sulkee metaanin sisäänsä, jolloin syntyy metaanihydraattia. Kun veden lämpötila nousee alkaa metaanihydraatti sulaa, ja metaani pääsee vapautumaan kuplimalla.

Mikä lämmittää meren pohjaa?

Tutkijoiden tekemät mittaukset ovat paljastaneet, että viimeisen jääkauden jälkeen lämpiämään alkaneet Arktisen meren ikiroudan metaanirikkaat pohja-alueet ovatkin sulaneet paljon laajemmin kuin aiemmin on ajateltu, mikä johtuu merenpohjan lämpenevästä vedestä.

Nämä äsken mainitut tuloksetkin ovat vain yksittäisten tutkimusprojektien pistemäisiä raportteja, merenpohjantutkimuksen, myös lämpötilojen rekisteröinnin haparoivia ensiaskeleita, samoin kuin viime aikoina rakennetut tsunamivaroitusjärjestelmät.

Miksi merenpohjan vesi lämpenisi? Ilmaan päästetty hiilidioksidiko sen lämmittäisi? Pohjaveden? Kilometrien syvyyteen?

Voisiko syytä olla myös siinä, että Vesipallo on sisältä kuuma, koska sen vaipan ja kuoren radioaktiiviset hajoamisreaktiot ja vetovoiman aiheuttama puristuminen saavat aikaan sisäisen lämmön, joka saa vaipan kiviaineksen kiertämään hitaasti, kuin kuumenevassa kattilassa oleva liemi.

> **Telluksemme on 71-prosenttisesti veden peittämä.**

Kiertoliike synnyttää konvektiovirtauksia ja saa näin lämmön johtumaan pintaan paljon tehokkaammin kuin paikallaan pysyvässä kiviaineksessa. Yhdessä painovoiman kanssa kiertoliikkeen arvellaan aiheuttavan myös mannerlaattojen välisen hitaan mutta jatkuvan liikkeen.

Mikä on vesiseudun tulevaisuus?

Lämpö siirtyy maan sisällä paikasta toiseen myös johtumalla ja säteilemällä. Sisäistä lämpöä siirtyy myös maan pinnalle ja meriin pääosin johtumalla, niin sanottuna lämpövuona. Valtamerien merivirrat siirtävät valtavan määrän pintalämpöä Vesipallolla paikasta toiseen. Ne vaikuttavat myös ilmastoon.

Ilman näitä siirtoja meilläkin olisi varsin kylmät oltavat. Sisäisen lämpövuon suuruutta on paikoin mitattu eri puolilla Tellusta mantereilla ja merillä. Meillä ei liene kuitenkaan aavistusta saati mitattua tietoa siitä, millainen on Vesipallon sisuksesta johtuvan lämmön ja mannerlaattojen törmäyksissä vapautuvan lämmön osuus ja kierto valtamerissä.

Vesipallomme tärkeätä elementtiä ei voida tutkia yhtä tarkkaan ja tehokkaasti kuin avaruutta, jonne tämän tästä lähetetään luotaimia täynnä mittauslaitteita. Myös pallomme lähitienoilla yhä useammat satelliitit mittaavat sekä ilmakehää että maan kamaraa ja samalla antavat tietoja maanpäällisille navigaatio- ja muille sovelluksille.

Vai onko niin, että voitaisiin, mutta ei ole juolahtanut mieleen, tai että valtamerien vesi elementtinä on kuitenkin outo ja pelottava nykyihmiselle, vaikka ihmiselämä on sieltä lähtöisin. Ehkä se on sitä vain siksi, että emme normaalisti näe mitä merivedessä on.

Valtameret ovat kuitenkin helpommin erilaisten instrumenttien ulottuvilla, ja niiden lukemat helpommin tulkittavissa kuin kaukaisten galaksien suureet.

Maallikko luulisi, että olisi helpompaa ja halvempaa upottaa instrumentteja ja mittausjärjestelmiä mereen kuin lähettää niitä kiertoradalle ja muihin galakseihin.

Olisiko maaseudun tulevaisuuden lisäksi otettava huolen ja tutkimuksen kohteeksi myös vesiseudun tulevaisuus? Nämä eivät missään tapauksessa ole toisistaan riippumattomia, päinvastoin.

KYÖSTI PULLIAINEN
PERTTI SEISKARI
Pulliainen on emeritusprofessori ja Seiskari filosofian tohtori.

LEHTIKATSAUS

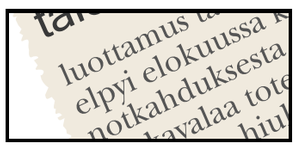

Tunnelissa näkyy valoa

Uusimaa-lehden mukaan näyttää siltä, että talouden pohja on saavutettu, mutta yritykset eivät uskalla vielä investoida. *”Vasta investointien – tai edes investointiaikomusten – kääntyminen nousuun kertoo talouden nousemisesta vakaalle pohjalle. Yrityksen kannalta voi olla hyvinkin viisasta varoa hötkyilyä investoinneissa. Raha on juuri nyt halpaa, mutta korkotaso nousu tai kysynnän jämähtäminen paikalleen veisi rohkeasti investoineen nopeasti vaikeuksiin.*

Tämä on yksi riski. Varovaisuuden riski taas on siinä, että investointeja pantannut yritys ei ole markkinaiskussa, jos kysyntä” koheneekin nopeasti.

Epävarmuus siis vaivaa ja jarruttaa.”

Byrokratia näännyttää

Helsingin Sanomien mukaan liika byrokratia näännyttää viljelijät puheista huolimatta, hallinnollista taakkaa ei ole saatu kevennettyä. *”Suomalaiset pellot ovat ihmeellisiä: niiden koko muuttuu aivan kuin itsestään. Brysselissä ei kuitenkaan uskota vuoroin kutistuviin ja kasvaviin peltoihin. EU-virkamiehet epäilevät, että suomalaiset maanviljelijät huijaavat.*

Peltojen koko ei tietenkään muutu omia aikojaan. Suomalaiset pellot ovat kuitenkin moniin muihin Euroopan maihin verrattuna muuten erikoisia: pieniä, epäsymmetrisiä ja usein metsän reunustamia. Siksi mittaustulokset vaihtelevat sekä mittaajan että mittausolojen mukaan. EU-komissiossa tätä on silti vaikea ymmärtää.”

Pelto-ongelma on vain yksi esimerkki siitä, minkälaiseen myllytykseen maanviljelijät joutuvat tukiviidakossa. Byrokratiaa on lähes mahdotonta hallita jokaista yksityiskohtaa myöten.

PÄIVÄN KUVA

RIITTA LEHTINEN

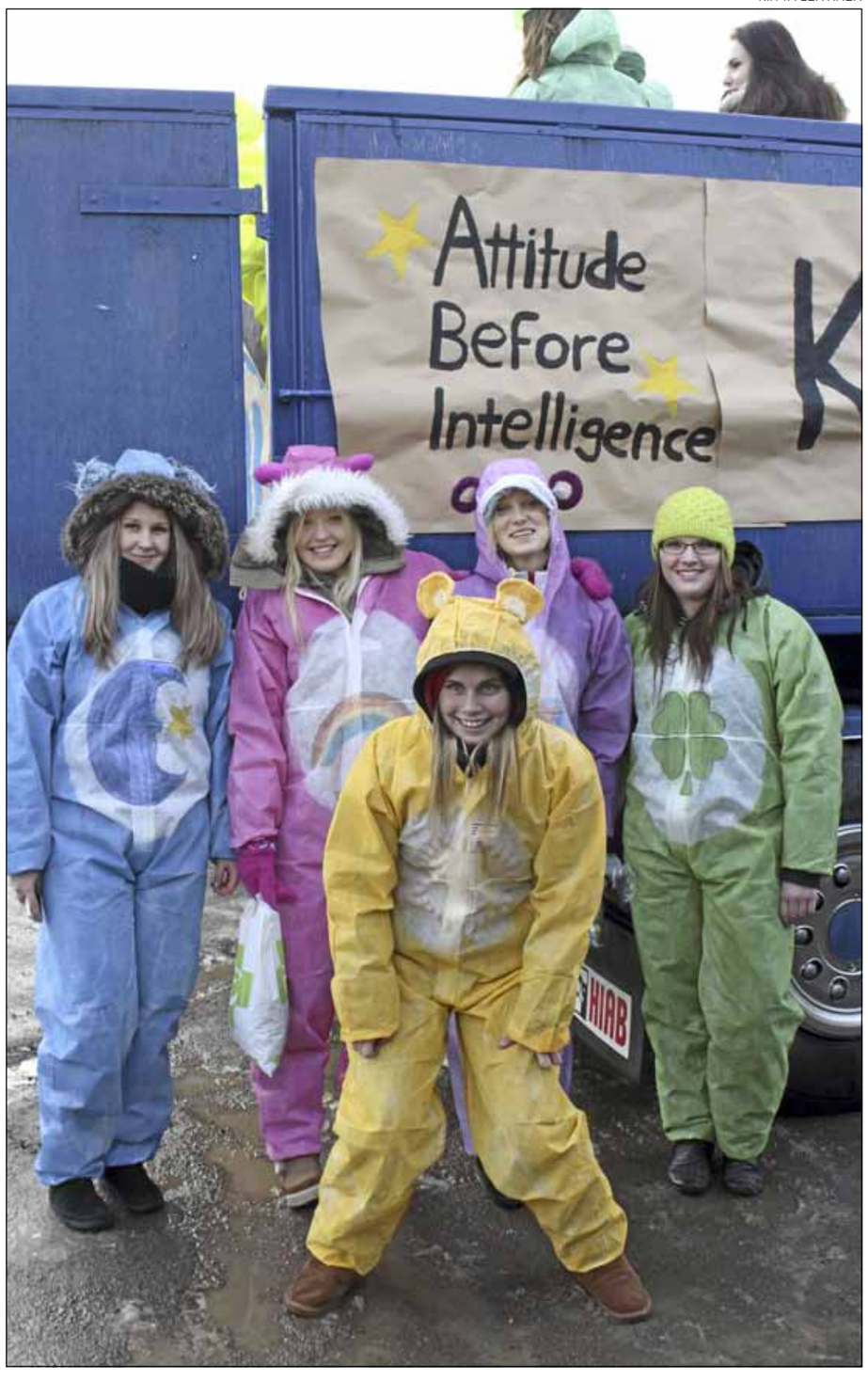

Kuorma-autolla kohti lukulomaa

Torstaina vietettiin lukioissa perinteisiä penkinpainajaisia. Forssan yhteislyseon abit **Tiia Liski** (vas.), **Anna Lehtinen**, **Maria Mertanen**, **Karoliina Karikytö** ja **Henriikka Kangasniemi** poseerasivat kameroille ennen lähtöä kierrokselle kaupungin ympäri.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: EIJA MANSIKKAMÄKI

Vaalivuosi alkoi kompastellen

Vielä kuukausi sitten näytti siltä, ettei politiikassa tapahdu oikein mitään. EU-vaalit olivat tulossa, mutta eduskunta loikoili kotisohvilla viettämässä joululomaa, ministerit antoivat ympäripyöreitä asiahaastatteluja ja hallituksen hankkeet näyttivät olevan tukevasti karilla. Haukotutti.

Mutta ei kauan.

SDP:ssä päätettiin ottaa mittaa ay-liikkeen ja verkkosukkahousujen vetovoimasta, kun istuva puheenjohtaja sai haastajan. Hillitty ja nuorekas naisihminen (**Jutta Urpilainen**) vastaan kokenut, keski-ikäinen ja suorasanainen mies. **Antti Rinteen** tukijoukkojen tavoitteena on vallan lisäksi varmasti myös tukkia demarivirta perussuomalaisiin. SDP:n hallitustyötähän on moitittu kokoomuslaiseksi ja myös entinen presidentti (sd.) päätti liputtaa eurovaaleissa miniänsä (kok.) puolesta.

Perussuomalaiset ehtivät jo vaihtaa ryhmäjohtajanaisensa ay-mieheen. Puheenjohtaja **Timo Soini** vaikeni kisassa viisaasti, eikä ainakaan julkisuudessa pyllistänyt mihinkään suuntaan. Arvaamattomissa kurveissa kannattaa jarruttaa.

> **SDP:ssä mitataan ay-liikkeen ja verkkosukkahousujen vetovoimaa.**

eija.mansikkamaki@maaseuduntulevaisuus.fi

Kokoomusta alkoi hämmentää arvelut puheenjohtajan (pääministeri **Jyrki Katainen**) tulevaisuudensuunnitelmista ja omien (ministeri **Jan Vapaavuori**) arvostelu hallituksen sisältäpäin.

Hallituksen toimintatapoja arvosteltiin myös RKP:stä omistajaohjauksen suhteen (**Carl Haglund**) ja vihreissä tuotiin lisäksi esiin inhimillisiäkin puolia kuten avioeroa (**Ville Niinistö**). Profiilit ovat noussussa.

Yleinen hajaannus levitti gallupveturi keskustalle punaisen maton, jolta iskeä jo valmiiksi lyötyjen kilpakumppaneiden selustaan. Mutta herra **Murphyllä** on lakinsa: pääministerisuosikki **Juha Sipilän** sairaus uusiutui ja vei vuoteeseen. Kokeneet apujoukot koettavat nyt torpata kuntauudistusta välikysymyksellä.

Kaikki siis kompastelevat. Hallituksessa suurin hämmennys johtui siitä, että istuvat ministerit kiinnostuivat Eurooppa-politiikasta jopa siinä määrin, että ovat äänivyöryn tullessa valmiita jättämään pestinsä kesken. Näin vasemmistoliitossa ja kokoomuksessa.

Keskusta sai rauhassa petailla **Olli Rehnille** paikkaa europarlamentissa, kun kokoomuksen peli näytti selvältä: jos Katainen haluaa johtavaan EU-virkaan tai komission johtoon, **Alexander Stubb** väistää ja ottaa riviviran komissiosta.

Kuvio meni sekaisin, kun toinen ministeri (**Henna Virkkunen**) asettautui tai asetettiin ehdolle. Suomella on tarjota EU-pesteihin siis myös nainen. Jos EU-tehtävät kiinnostavat Kataista edelleen, kuinka käy Stubbin? Jääminen Suomeen täytyisi olla kova pala EU-tutkinnot ja -urapolut käyneelle, kosmopoliittia perhe-elämää viettävälle ja (myös urheilu)kansan ihailemalle ikiliikkujalle. Putousko pelastaa pudotukselta?

Virkkusen ehdokkuus löi kaikki älliköllä mutta saattoi olla kokoomukselta fiksu veto: EU-vaalit ovat valtakunnalliset, ja onko tässä maassa montakaan kuntaa, jonka asukkaat itkisivät, jos pakkoliitoksilla pelotteleva ministeri siirtyisi Brysseliin? Seuraaja saisi mahdollisuuden muuttaa kuntahanketta niin, että kokoomukselle ei käy eduskuntavaaleissa kehnosti.

Toisaalta samaan koneeseen pyrkii kunta- ja sote-uudistuksia toppuutellut **Johannes Koskinen**. Onko se hyvä asia?